

Ověřovací doložka

k datové zprávě

podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “zákon”)

1. ODDÍL - Záznam o konverzi

Pořadové číslo konverze:

Název organizace:

Jméno a příjmení:

Datum:

2. ODDÍL - Údaje o konvertovaném dokumentu

Výstup odpovídá vstupu:

ANO ☐ NE ☐

Počet listů:

Zajišťovací prvek:

3. ODDÍL - Poznámky

Datum vyhotovení

25 5400 Clb 5400 vzor č. 1

Elektronický podpis

Mgr. Ondřej LANDA
náměstek ministra financí

V Praze dne 24. května 2016
PID: MFCR6XHEGN
Č. j.: MF-17273/2016/2902-2

Počet listů: 4

Vážený pane magistře,

dne 29. dubna 2016 obdrželo Ministerstvo financí Vaše podání ze dne 29. dubna 2016, jehož předmětem je opakovaná stížnost na protizákonné utajování informací v akciových společnostech ovládaných státem a spravovaných Ministerstvem financí. V závěru písemnosti se odkazujete na ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „petiční zákon“), přičemž žádáte, aby v odpovědi na Vaši stížnost byl uveden konkrétní termín, ve kterém bude zjednána náprava.

V souladu s ustanovením § 5 odst. 3 petičního zákona Vám sděluji, že jakožto státní orgán, který petici přijal, je Ministerstvo financí povinno posoudit její obsah a do 30 dnů písemně odpovědět. Náležitosti písemné odpovědi jsou stanovisko k obsahu petice a způsob jejího vyřízení, nikoliv však konkrétní termín, ve kterém bude zjednána náprava. Zároveň upozorňuji na skutečnost, že žádný právní předpis nezakládá právní nárok petenta na to, aby bylo petici obsahově vyhověno, přičemž tento závěr zastává i Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 23. června 1994, sp. zn. I. ÚS 21/94.

Dovolte mi tedy nejdříve obecně nastínit stanovisko, jež Ministerstvo financí zastává k obsahu Vámi předložené stížnosti i obecně v záležitosti definování veřejné instituce ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZák“). Je nesporné, že v případě, kdy právnická osoba s majetkovou účastí

státu, kde akcionářská práva státu vykonává Ministerstvo financí, naplní definici veřejné instituce, je povinna postupovat v souladu s InfZák. Takovéto určení je však nejednoznačné, nevyplývá přímo ze zákona, ale dovozuje se z mantinelů stanovených judikaturou soudů. Povinnými subjekty, u nichž to již soud dovodil, tak jsou například státní podniky či ČEZ, a.s.

Povinnou osobou ve vztahu k těmto společnostem není Ministerstvo financí. Povinným subjektem, který by případně měl povinnost odpovídat na žádosti o informace, jsou přímo právnické osoby s majetkovou účastí státu, které je možno dle níže uvedeného subsumovat pod definici veřejná instituce.

Společností s majetkovou účastí státu, kde akcionářská práva státu vykonává Ministerstvo financí, které jsou veřejnými institucemi, resp. povinnými subjekty ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 InfZák, je celá řada. Pojmu veřejná instituce se ve svých rozhodnutích již několikrát věnoval jak Nejvyšší správní soud, tak Ústavní soud, přičemž výkladem tohoto pojmu se obsáhle zabýval Ústavní soud v nálezu ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06, kde blíže rozvedl znaky veřejné instituce: „Mezi relevantní hlediska pro určení, zda se jedná o instituci veřejnou či soukromou, patří tak dle přesvědčení Ústavního soudu nejen

a) způsob vzniku (zániku) instituce (z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu), ale rovněž

b) hledisko osoby zřizovatele (z pohledu toho, zda je zřizovatelem instituce jako takové stát či nikoli; pokud ano, jedná se o znak vlastní veřejné instituci),

c) subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce (z toho pohledu, zda dochází ke kreaci orgánů státem či nikoli; jestliže ano, jde o charakteristický rys pro veřejnou instituci),

d) existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce (existence státního dohledu je přitom typická pro veřejnou instituci) a

e) veřejný nebo soukromý účel instituce (veřejný účel je typickým znakem veřejné instituce).“

Pro zjištění, zda právnická osoba s majetkovou účastí státu, kde akcionářská práva státu vykonává Ministerstvo financí, je, či není, veřejnou institucí je tedy klíčové, zda instituce plní veřejný účel. Pakliže nikoliv, postrádá jeden ze základních znaků veřejné instituce a jako takovou ji za veřejnou instituci nelze pokládat. Je třeba mít na paměti, že naplnění pojmového znaku veřejné instituce, a to veřejného účelu, může být u jednotlivých entit vysoce spekulativní. „Zařazení zkoumané instituce pod instituci veřejnou či instituci soukromou musí vyplývat z „převahy znaků, jež jsou pro instituci veřejnou či soukromou typické“ (viz rovněž nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06). Při tom je třeba mít na

zřeteli, že rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu je konkrétně při výkladu InfZák jednoznačně extenzivní, přičemž je nutné přiklonit se k závěru, že není nezbytné doslovné naplnění všech relevantních pojmových znaků pojmu veřejné instituce (způsob vzniku, osoba zřizovatele, vytváření orgánů, státní dohled, veřejný účel), ale je nutno zkoumat, zda pojmové znaky převažují ve prospěch podřazení tohoto subjektu mezi „veřejné instituce“ ve smyslu InfZák.

S ohledem na shora uvedené tedy nelze bez dalšího dospět k Vámi uvedenému závěru, že v případě, že je obchodní společnost ovládaná státem, je povinnost poskytovat informace dle InfZák nepochybná, přičemž v tomto duchu se nese i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 155/2015-84 ze dne 16. března 2016, které jste zaslal přílohou Vašeho podání ze dne 29. dubna 2016. Právně závazné stanovisko, zda společnost je či není veřejnou institucí ve smyslu InfZák, je však oprávněn podávat pouze nezávislý soud.

Rovněž je nutno uvést, že v případě, kdy žadatel není spokojen s postupem povinného subjektu, je oprávněn využít institutu stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace ve smyslu ustanovení § 16a InfZák, která se podává u povinného subjektu, resp. veřejné instituce. Žadatel je dále oprávněn podat žalobu v režimu zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, s tím, že pasivně žalobně legitimován je vždy povinný subjekt, resp. veřejná instituce. V žádném z uvedených postupu nefiguruje Ministerstvo financí jako povinný subjekt, ani jako jiný subjekt správního či soudního řízení.

Ministerstvo financí o svém výše popsaném stanovisku dotčené právnické osoby s majetkovou účastí státu informuje. Tento postup je rovněž považován za vyřízení Vámi podané petice.

S pozdravem

Mgr. Jakub Michálek
Zenklova 193
Praha 8
ID datové schránky: 4memzkm